

SLOVENSKI NAROD

*Znaja vsak dan popolne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst & Dln 2.-, do 100 vrst & Dln 2.50, od 100 do 300 vrst & Dln 3.-, večji inzerati peti vrsta Dln 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dln 12.-, za inozemstvo Dln 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kmetijska ulica št. 6
Telefon: 5122, 5123, 5124, 5125 in 5126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocencova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Račun pri poštarnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NOVI PREDLOGI ITALIJI?

Po informacijah pariškega tiska sta Francija in Anglija stavili Italiji nove predloge — Če jih ne sprejme, se bodo izvajale najstrožje sankcije

Pariz, 30. oktobra. r. Kljub notranje politični napetosti, ki je zavladala po kongresu radikalne stranke, se je ministri predsednik Laval odločil, da gre osebno v Zenevo in sodeluje na zasedanju sankcijskega odbora. K temu se je odločil predvsem zaradi tega, ker bosta tam tudi angleški zunanji minister Hoare in minister za Društvo narodov Eden, ki je glavni zastopnik Anglije v Zenevi. V pariških političnih krogih pripisujejo Lavalovemu potovanju v Zenevo izredno važnost, ker sodijo, da bo od njegovega uspeha v Zenevi v največji meri odvisno, kako se bo nadalje razvijal italijansko-ablesinski konflikt.

Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, so bili v toku strogo zaupnih diplomatskih razgovorov, ki so se vršili zadnje dni, sestavljeni med angleško in francosko vlado novi predlogi glede kompromisne rešitve abesinskega spora. Te predloge nameravata Laval in Hoare predložiti v Zenevi italijanskemu zastopniku, tako da bi se takoj mogla o njih pričeti pogajanja, ki bi se na izrecno že-

ljo Anglije vodila v Zenevi pod okriljem Društva narodov. Jules Sauerwein piše o tem v »Echo de Paris« med drugim: Zgodilo se bo nekaj novega. Francija in Anglija sta združili svojo akcijo in pripravljeno je vse, da se konflikt, ki je nastal, reši mirnim potom. Angleški eksperti so se več dni mudili v Parizu ter so skupno s francoskimi strokovnjaki sestavili celo vrsto predlogov. Te predloge je večeraj odobrila tudi že angleška vlada ter bodo sedaj predloženi italijanskemu zastopniku v Zenevi in neposredno italijanski vladi v Rimu. Ti predlogi so skrajno pomirjivi in nudijo Italiji efektivno kontrolo nad nekaterimi abesinskimi pokrajinami.

Na merodajnem mestu teh informacij v tej obliki sicer ne potrjujejo, priznavajo pa, da se vrše skupni napori angleške in francoske vlade, da se še pred izvajanjem najstrožjih sankcij napravi zadnji poskus za poravnavo. Če se to ne bo posrečilo, potem bo tudi Francija nastopila za najstrožje izvajanje določb člena 16. pakta Društva narodov.

Kaj nudijo Italiji

Abesinija pride pod kontrolo Društva narodov, Italija pa dobi pokrajine Ogađen, Tigre in Tanakil ter kontrolo nad abesinsko vojsko

Pariz, 30. oktobra. z. Londonski dopisnik »Petit Journal«, ki ima običajno dobre informacije, javlja, da si sedaj prizadevata Francija in Anglija spraviti v sklad predloge odbora petorice s predlogi, ki jih nameravata staviti italijanski vladi. Po teh predlogih bi prišla Abesinija pod kontrolo Društva narodov. Province Ogađen, Tigre in Danakil bi dobila Italija. V toku pogajanj se bo določilo, ali naj jih dobi v popolno posest, ali pa samo v obliki kontrole ali protektorata. Provincina Harar bi ostala Abesiniji. Abesinija naj bi za to dobila izhod na morje. Ni še določeno, ali naj dobi koridor preko angleške, ali pa preko italijanske kolonije. Abesinskega cesarja bi se dodelili italijanski svetovalec, v obrobnih pokrajinah pa bi morala Abesinija nastaviti italijanske guvernerje ali pa svetovalec s širokimi pooblastili. Na mesto abesinske vojske bi se ustanovila tajska legija, v kateri bi tvorile temeljne formacije italijanske čete. Kar se tiče samih pogajanj, je Anglija prvotno zahtevala, naj se na prvo izvedejo najstrožje sankcije, in šele nato naj se prično pogajanja. Sedaj pa je na prigovarjanje Francije pristala na to, da se prično pogajanja takoj in naj se vodijo paralelno z izvajanjem sankcij. Glavni vzrok za to popuščanje Anglije je v bojazni, da bi postal abe-

sinski cesar tembolj nepopustljiv, čim bolj bi se stvar zavlekla.

Kaj pravijo v Rimu

Pariz, 30. oktobra. z. Rimski dopisnik »Matina« poroča, da je sinoči zastopnik italijanske vlade sprejel infozemske novinarje in jim izjavil, da rimska vlada dosedaj ni dobila še nobenih obvestil o francosko-angleških načrtih. Proučila jih bo, čim jih prejme. Zaenkrat pa Italija ne veruje v uspeh pogajanj, ki imajo za cilj, da zadovolje Italijo, Abesinijo in Društvo narodov. Ne, mogoče je zadovoljiti Italijo, če naj bo zadovoljna tudi Abesinija. Pri dosedanjih razgovorih med Rimom, Parizom in Londonom je šlo samo za izmenjavo misli, vendar pa se bodo ti razgovori nadaljevali.

Drummond pri Mussoliniju

Rim, 30. oktobra. AA. Museolini je imel večeraj nov sestanek z angleškim poslanikom Drummondom. Razgovor je trajal dobro uro in se zatrijuje, da se je atmosfera znova zboljšala. Razgovor je bil splošno neznačajna. Nanašal se je na koncesije in kompenzacije, ki pa so v ostalem precej različne od onih, ki so bile indiskretno objavljene pretekli teden v evropskem tisku.

Ali bo Abesinija žrtvovana na oltar miru?

Tudi, če bi se evropske velesile sporazumele in pristale na italijanske zahteve, bi to še ne pomenilo konca vojne

Adis Abeba, 30. oktobra. tr. Ali bo Abesinija žrtvovana na oltar miru? To je veliko vprašanje, o katerem razpravljajo v okolici abesinskega cesarja sprilico diplomatskih pogajanj med Italijo, Anglijo in Francijo z vedno večjim vznemirjenjem. S precejšnjo nevoljo opozarjajo v abesinskih vladnih krogih na to, da te tri velesile dosedaj niso smatrale za potrebno da bi abesinskega cesarja, ki je poleg Mussolinija najbolj zainteresiran na teh pogajanjih, kakorkoli obvestile o dosedanjem razvoju razgovorov, niti da bi ga vprašale za njegovo mnenje. Evropski diplomatje hočejo vprizoriti zgodovinsko igro, pozabljajo pa pri tem na glavno osebo te drame, zatrjujejo abesinski državni. Toda Abesinija ne bo nikdar dovolila, da bi jo smatrali za šahovsko figuro. Bojevitost in mržnja do napadalca je dosegla pri vseh abesinskih plemenih že vrhunec. To je deloma posledica prirodne antipatie, deloma pa posledica živahne agitacije abesinske vlade. Če bi tudi velesile do-

segle sporazum in bi Francija in Anglija zaradi miru v Evropi podpirale italijanske aspiracije na abesinsko ozemlje, se bo abesinski cesar sicer moral ukloniti temu diktatu, toda po prepričanju vseh abesinskih državljanov in cesarja samega to še ne bi pomenilo konca italijansko-abesinske vojne, kajti spor, ki je nastal, se ne da spraviti s sveta z eno samo potezo peresa Društva narodov. Edina posledica takega sporazuma bi bile dalekosežne notranje politične spremembe v Abesiniji in spremembe v načinu vojskovanja proti italijanskim osvobodilcem. Glede na to, da vlada pri vseh plemenskih poglavarjih silna in odločna volja za boj proti rušiteljem abesinske neodvisnosti, bi v primeru, da bi se cesar uklonil volji Društva narodov, nastala v njemu tako ogorčenje, da bi ga najbrže pregnali s prestola. Z orožjem in municijo, s katero sedaj posamezni plemenski poglavarji v izobilju razpolagajo, bi oni sami nadaljevali vojno proti Italiji. Če tudi pri takem voj-

skovanju ne bi bilo mnogo upanja na uspeh, bi bili Italijani vendarle prišlejeni, da si še le z največjimi napori in žrtvami osvoje one pokrajine, ki bi jim jih

„Vojaški sprehod po Abesiniji“

London, 30. oktobra. AA. Italijanski pohod, ki se zaradi tega, ker se Abesiniji ne upirajo, lahko imenuje vojaški sprehod po Tigreji, se nadaljuje. Italijani so sedaj prodrli v teritorij, kjer je mnogo vode, tako da bodo z njo preskrbeli. Gotovo bo ras Selum še nadalje postopal po cesarjevih ukazih in se brez borbe umaknil tudi iz Makale, ki je v glavnem že evakuirana. Obramba Makale bi bila v ostalem težavna, čim bi Italijani zasedli vrhove, ki leže severno od mesta in dominirajo nad kotlino.

Splošno sodijo, da bodo velike mase vojakov, ki jih Abesiniji koncentrirajo v Desiu, pričele prodirati proti severu žele, ko prispe cesar na fronto. Pravijo, da se bo abesinska ofenziva pričela prvi dni meseca novembra.

Posebni kurirji, ki jih je postal ras Selum v Adis Abebo, so izjavili, da je prišlo pretekli teden do krvave bitke v mali dolini južno od Adue. Italijanski oddelki, ki so šteli več sto vojakov, so se spopadli z Abesinci, ki so bili pod poveljstvom dedzasmača Kingtija. Italijani so menili, da so naleteli na eno izmed poslednjih abesinskih čet ter so se takoj zagnali za očetelkom, ki je na vrat na nos pred njimi bežal. V rebrah na obeh straneh doline pa so bili skrili drugi oddelki Abesincev in ko so Italijani prodrli že precej daleč proti jugu, so jih Abesinci napadli z vseh strani. Prišlo je do ogorčene borbe. Bilo je mnogo izgub na obeh straneh. Končno se je peščici Italijanov posrečilo umakniti se.

To vest so poročevalcu agencije Reuter neloma potrdili tudi na dvoru. V hrbovitih predelih Tigreje je prišlo še do več

morda poklonilo Društvo narodov na osnovi evropske diplomatske trgovine. Od začetka vojne je šlo skozi Adis Abebo okrog pol milijona vojakov na severno in južno fronto. Do zadnjega moža so te čete pred samim cesarjem manifestirale svojo vojno razpoloženje in navdušenje. Iz vsega, kar se je doslej moglo opazovati, se jasno vidi, da ti ljudje ne gredo na fronto zaradi zabave, najmanj pa, da bi se na migljaj visokih evropskih politikov vrnili na svoje domove. V abesinski prestolnici opozarjajo na to, da so evropski »mirotvorci« pozabili na abesinsko vojsko kot glavnega činitelja.

druzihi spopadov. Na ogađenski fronti pa je bilo posebno aktivno italijansko letalstvo, ki je sondiralo teren pred levimi krilom italijanske vojske.

Absinska vojska se na južni fronti popolnoma umika preko gričev, kjer se sproti utrjuje. Vse kaže, da namerava general Nasibu zvahtiti italijanske čete na teren, ki bi bil za Abesince ugodnejši.

Francosko jamstvo Angliji

Pariz, 30. oktobra. »Echo de Paris« poroča, da je francoska vlada večeraj dostavila angleški vladi novo noto v dopolnitve note z dne 18. oktobra, v kateri je Anglija objavila podporo v primeru napada Italije na angleško sredozemsko mornarico. V dopolnilni noti izjavlja francoska vlada, da bo prisločila v takem primeru Anglija na pomoč ne samo z vso svojo vojno mornarico, nego tudi z vso svojo oroženo silo na kopnem in v zraku. Na podlagi tega francosko-angleškega dogovora bo sedaj Anglija umaknila iz Sredozemskega morja dve veliki bojni ladji in štiri križarke ter s tem omilila napetost ter tako ustvarila boljše ozračje za nadaljna diplomatska pogajanja.

Nov abesinski vojni minister

Addis Abeba, 30. oktobra. AA. Sedanjega vojnega ministra rasa Mulugeto bo nadomestil bivši vojni minister Biru, ki se je pred kratkim vrnil v Addis Abebo. Ras Mulugeto bo imenovan za guvernerja pokrajine Godžam.

Italija in sankcije

V nadi, da bo vendarle še prišlo do sporazuma, italijanska vlada zenkrat ne misli izvajati represalij zaradi sankcij

Rim, 30. oktobra. v. V rimskih krogih pričakujejo z velikim zanimanjem jutrišnji sestanek odbora za sankcije v Zenevi, ki se bo sestal pod predsedstvom španskega delegata Vasconcellosa, da se posvetuje o finančnih in gospodarskih ukrepih, ki so v zvezi s predvidenimi sankcijami proti Italiji. Obenem bo tudi proučil pripombe poedinih držav k načinu izvajanja sankcij, ki so pri mnogih državah take prirode, da bo treba velikih naporov vseh sil, da se omogoči funkcioniranje sankcijskega sistema. Po sodbi strokovnjakov, ki poznajo tozadevni material, ni pričakovati, da bi določili sankcijski odbor datum izvajanja sankcij pred 15. novembrom.

Po dosedanjih poročilih vlad, ki so se izrekle za sankcije v smislu člena 16. pakta Društva narodov, bodo zvezane te sankcije s tolikimi političnimi in gospodarskimi težavami in žrtvami, da skoro večšina od njih zahteva od Društva narodov za nje posebno odškodnino. Po mišljenju mnogih držav Društvo narodov ni poklicano zato, da še bolj poostreje že itak težko gospodarsko krizo, nego da išče pred definitivno objavo gospodarskih in finančnih sankcij pota in načina za kompromisni sporazum med

Italijo in Društvom naroda, odnosno Abesinijo.

V italijanskih krogih prevladuje mišljenje, da je treba čakati na razvoj dogodkov in da se Italija ne sme prenegliti s kakimi protukrepi ali ugovorom proti eventualno določitev datuma za izvajanje gospodarskih in finančnih sankcij. Iz okolice Mussolinija se v zvezi s tem naglašajo, da ne bo odgovorila Italija na proglasitev finančnih in gospodarskih sankcij z nobenimi posebnimi zunanjimi političnimi ukrepi. Zadovoljila se bo zaenkrat s tem, da bo izdala stroge varčevalne odredbe, ki bodo omogočile čim večje omiljenje posledic finančnih in gospodarskih sankcij za Italijo. V ta namen je izdala italijanska vlada obširnen načrt ter vse pripravila za njegovo izvedbo.

Kaj pravi general Garibaldi

London, 30. oktobra. o. Italijanski general Garibaldi ki se je 10 dni mudil v Londonu v neki tajni misiji, je sinoči odpotoval nazaj v Rim. V svoji izjavi novinarjem je izrazil svoje prepričanje, da bo naslednje vendarle prišlo do take ureditve abesinskega konflikta, ki bo sprejemljiva tudi za Italijo. Dodal je, da italijanski vojniki v vzhodni Afriki že komaj čakajo, da bodo zamenjali meč s plugom.

Poostritev protiitalijanskega kurza v Angliji?

Rim, 30. oktobra. o. Listi z ogorčenjem kritizirajo politiko Anglije in ji očitajo, da sili druge države k izvajanju sankcij proti Italiji. Ceravno je bilo tako iz Pariza, kakor iz Londona že ponovno demantirano, da bi mislila Anglija ali Francija tudi na vojaške sankcije in na blokado Italije na morju, pišejo današnji listi, da pripravljajo Anglija na skrivaj tudi take ukrepe in da se o tem že vrše strogo zaupni razgovori med Parizom in Londonom. V podkrepitev teh svojih informacij navajajo »Popolo d'Italia«, »Tribuna«, »Giornale d'Italia« in nekateri drugi listi, da bo prišlo v angleški vladi še pred volitvami do važnih izprememb. Macdonald, ki se ne

strinja z agresivno politiko Anglije, ki je po mnenju italijanskih listov napravila iz Društva narodov le orožje svoje osvojevalne politike, je po informacijah italijanskih listov že podal ostavko in s tem sprožil prenosno vlado. Kot najbolj značilno za politiko Anglije pa smatrajo dejstvo, da namerava vstopiti v vlado Winston Churchill, eden najagresivnejših zagovornikov sankcij. Churchill naj bi postal neke vrste vrhovni minister za narodno obrambo in bi bila njemu podrejena vsa tri ministrstva, to je vojska, mornarica in letalstvo. V tem vidijo italijanski krogi priprave za eventualno vojaško akcijo, ki bi jo naj izvedla Anglija tudi tedaj, če bi Društvo narodov

na to ne pristalo. Anglija smatra Italijo za nevarnega konkurenta v vzhodni Afriki in je odločena za vsako ceno preprečiti razširjenje njene posesti in okrepitve njenih pozicij, ki bi mogle ogroziti angleško nadoblast na bližnjem vzhodu.

Švedska sanitetna misija za Abesince

Belfort, 30. oktobra. AA. Švedska sanitetna misija je danes prišla semkaj in nadaljevala pot v Marseille, kjer se bo vkrcala za pot v Abesinijo.

Mednarodni praznik štedenja

Ljubljana, 30. oktobra. Kakor dosedaj že li let, se bo tudi letos dne 31. oktobra vršila po vsem svetu praznava mednarodnega praznika štednje. Prava dan naj združi milijone pridnih varčevalcev, ki so zaupali svoje prihranke denarnim zavodom, ter naj v njih in tudi v vseh onih, ki še nimajo svoje hranilne knjižice, vzbudi zavest in trdno prepričanje, da je razumna štednja temelj vsega gospodarskega napredka, obenem pa tudi pogoj za srečno rodbinsko življenje.

Zveza jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani je ob tej priliki izdala brošuro dr. V. Murka: Pomen hranilnic za narodno gospodarstvo. medtem ko je Solam že lani razposlala predavanje za to praznovo. Dne 31. oktobra večer ob 20. uri bo prenašal ljubljanski radio predavanje: O štednji, na katero opozarjamo.

Zveza hranilnic kraljevine Jugoslavije je izdala plakat sledeče vsebine: Državljeni, naš nepozabni Viteški kralj Aleksander I. Zedritelji je izvolil počastiti našo prvo praznovo tega dne z besedami: Štednja je temelj sreče vsake rodbine in države ter ni juju gospodarske svobode in samostojnosti Ali hočete, da vlada v naši domovini blagostanje? Ali hočete, da naša država napreduje in da bo v njej dela za vsakega? Ali hočete, da bo naša država gospodarsko svobodna in neodvisna? Ako vse to hočete, morete to doseči le z delom in štednjo.

Vendar ne zadostuje samo delati in štediti, temveč tudi svoje prihranke nalagati in hranilnice, da se stvarja narodni kapital in s posredovanjem hranilnic spravnost in delo, ker se da samo na ta način stvareti blagostanje, napredek in gospodarska svoboda naše domovine. Posnemajte milijone vlagateljev celega sveta, štedite in nalagajte denar v svoje hranilnice!

Sestanek Narodnega predstavništva

Beograd, 30. oktobra. p. Danes dopoldne sta imela daljšo konferenco predsednik senata dr. Tomašić in predsednik Narodne skupščine dr. Čirić. Razpravljala sta o delu Narodnega predstavništva, ki se bo sestalo najbrže v sredo 7. novembra. Pred tem se bosta predsedstvi obeh zbornic predstavili kraljevim namestnikom.

Iz sodne službe

Beograd, 30. oktobra. V vaajo skupino je napredoval sodnik upravnega sodišča v Celju dr. Anton Kržišnik ter direktor pisarne Stola sedmorice oddelka B v Z. grebu Bernard Mikulčić.

Bat'ina izložba v Mariboru razbita

Maribor, 30. oktobra. Sinoči se je vršilo v Gambirnovi dvorani protestno zborovanje mariborskih čevljarjev. Okrog polnoči so se vračali štirje fevljarski pomočniki z zborovanja. Ustavili so se na Aleksandrovi cesti pred trgovino Bata in razbili štiri velika izložbena okna v velikosti 3 krat 3 metre. V hiše so metali debelo kamenje, mnogo škoda so pa povzročili tudi notranjosti trgovine, kjer so razbili steklene predale in več zrcel. Tvrda Bata ima nad 20.000 Dln škode. O tem divjaškem činu je bila kmalu obveščena policija in že četrte ure pozneje sta bila dva pomočnika aretirana v Prešernovi ulici, dva pa sta bila prijeta danes. Vse štiri so davi zaslješevali, nato pa bodo izročeni sodišču.

Borzna poročila.

Ljubljanske borze
(Devize z vletjo premijo 26,5%)
Amsterdam 2973.15 — 2987.95. Berlin, 1756.08 — 1769.95. Bruselj 1787.03 — 1742.10. Curih 1424.22 — 1431.29. London 214.91 — 216.97. New York 4948.94 — 4960.25. Pariz 288.75 — 290.19. Praga 181.05 — 182.16. Trst 366.39 — 368.47. Avstrijski šiling v privatnem kširingu 8.48 — 8.58.
Inozemske borze
Curih, 30. oktobra: Beograd 7.-. Pariz 20.275. Londona 15.125. New York 307.50. Bruselj 51.80. Milan 25.-. Madrid 42.-. Amsterdam 208.75. Berlin 123.65. Dunaj 56.70. Praga 112.72. Varšava 67.90. Bukarešta 2.50.

Velika gasilska vaia kranjske župe

Na nji je sodelovalo 19 čet iz kranjskega okoliša. — Vaja je pokazala lep napredek gasilstva

Kranj, 29. oktobra
Z novim gasilskim zakonom, ki je temeljito reformiral gasilsko organizacijo, je na teritoriju kranjskega okoliša, koder so prej delovale tri župe: kranjska, tržiška in škofjeloška, nastala samo ena župa, s sedežem v Kranju. Dočim se je prejšnja vaje posameznih čet ločeno, pa opazoma sedaj, ko je organizacija bolj enotna in bolj povezana, da se vrši poleg četnih vaj tudi župna, ki je po ena predpisana na leto. Skupno vajo za vse čete kranjske župe je nemogoče izvesti, saj je kranjska župa po razsežnosti ena največjih v banovini, če ne celo v državi. Zato pa se vrše delne župne vaje. Prva taka delna vaja kranjske gasilske župe se je vršila lani za čete škofjeloškega okraja na Trati. Druga delna vaja za čete kranjskega okoliša pa se je vršila včeraj na Gaštelju pri Kranju. Za enkrat je v programu za pomlad še vaja za čete od Freddvora — Cerkelj — Senčurja do Zapog ter za čete tržiškega okoliša.

Na veliki nedeljski župni gasilski vaji, ki se je v takem obsegu šele prvič vršila, je sodelovalo 19 čet iz kranjskega okoliša: Kranj, Zabnica, Breg, Bitnje, Stražišče, Podbrezje, Naklo, Koprivica, Primsko, Britof, Suha, Benica, Predosje, Smednik, Mavčiče, Trboje, Volklo, Voglje in Virmaše — sv. Duh. — skupaj 278 članov, ter 14 motorov, od katerih je bilo v funkciji 12, dve pa sta služili za rezervno. Kranjska četa je sodelovala še z motorno lestvijo ter avtotankom, v pripravljenosti je pa bila tudi rešilna postaja z avtomobilom. Čete, ki še niso motorizirane, so pa prinesle s seboj cevi, saj je bilo v obratu 3500 m cevi, 400 m pa še v rezervi. Takšna množina cevi se je rabila zato, ker se je vaja vršila na veliko razdaljo.

Ob pol dveh popoldne je tovarna »Jugoslovska« s požarno sireno dala signal, češ, da gorijo tovarna »Tekstil in drugi« na Gaštelju. V nevarnosti je bila Sirčeva tovarna istotam, pred ognjem pa je bilo treba braniti šmartinske cerkve. Kako se gaši tak velik požar z vodo, ki je precej oddaljena, je pokazala vaja. Na dano povelje je prvi pohodil k požaru kranjski avto s tankom, polnim vode, da je nudil prvo pomoč. Čete so pa svojimi motoriziranimi pogledi k Savi tik poleg mosta ter spravile v obrat motorke in cevi. Gasilo se je v treh verzijah, to se pravi, ker je treba vodo spraviti na veliko razdaljo in višino do ognja, so na eni progi bile vprazne še druge motorke, skupaj sklopljene, ki so potiskale vodo k požaru. Višinska razlika med gladino Save in cerkveno streho v šmartnem znaša do 80 metrov. Na Savi so vodo črpale kranjska, predašča in podbrška motorka, kot najmočnejše, ki imajo vsaka po 60 H.P. Na nadaljni progi so v

vsaki verziji pomagale še po 2 ali 3, oz. 4 motorke. Ena verzija je gasila Herlerjevo tovarno (3 motorke), druga Sirčevo (4 motorke) ter so bile cevi speljane po gastejskem klanecu, tretja pa je branila šmartinske cerkve (5 motorke), cevi so bile položene po stopnicah. Pri šmartinski cerkvi je zlasti pomagala kranjska ljestva in se je videlo, da visoke stavbe, kot cerkve, ali hiše v mestih brez lestve sploh ni mogoče gasiti. Na križišču česte z železnice, so pa šle cevi skozi kanal pod cesto.

Vaja, katero je na vsej progi opazovalo mnogo ljudi, je izpadla v celoti povsem zadovoljivo, bile so sicer še pogreške in pomanjkljivosti, ki se bodo dale z dobro voljo odpraviti. Vaja v takem obsegu in s takim programom se pač še nikoli ni vršila, zato je lahko zadovoljno vodstvo, kot moštvo. Vrhovno vodstvo je imel župni starišina Križnar Anton, poleg vaje in delo sta pa ocenjevala Marč Riel član savezne uprave ter ing. Dolenc Franci gasilski inspektor za dravsko tanovino. Po končani vaji so se zbrali vsi sodelujoči na vrtu župnega načelnika Križnarja, kjer je ing. Dolenc podal oceno vaje, pohvalil trud in poštvalnost gasilcev, navedel pa tudi nekatere pomanjkljivosti, ki se morajo odpraviti. Vsem se je zahvalil starišina Križnar z bodrilnimi besedami. Vaja sama je trajala 50 minut, 12 minut po alarmu je pa prišla prva voda iz Save k požaru.

Namen vaje je bil predvsem ta, da se pokaže, kako so čete tehnično izvežbane, zlasti če je treba dajati vodo na veliko razdaljo in višino, kjer radi upora ne zadošča ena motorka, marveč se dela v reletnem sistemu t. j. s priprego, v verzijah. Dalje take vaje pokažejo praktično potrebo po enotnem orodju. Delo gasilskih čet danes vedno bolj narašča. Na deželi jim je odkazano tudi prosvetno delo, reševalna služba, vodijo se priprave za primer sovražnih napadov iz zraka, treba je denarja za vzdrževanje naprav in orodja, za obnovo cevi, bencin, gasilci so večinoma samo kmetje, revni ljudje, zato ni čuda, če so čete obtežene z bremenem, sredstev pa nimajo kje iskati.

Vendar pa je uspeh in napredek tukaj, to nam kažejo številke. Kranjska župa šteje 1873 izvršilnih in 1418 podpornih članov; Erizgala ima 38 ročnih ter 50 motorov (prenosnih 42, na vozež 8) 1 avto s tankom in 1 brez, v skupni vrednosti Din 1.423.649; cevi ca. 14.000 m v vrednosti Din 277.140, obleke za Din 153.413, lestve (1 med njimi avtolestva) v vrednosti Din 235.486; domov 41 v vrednosti Din 1.164.365; 12 zastav; prevozna sredstva za ljudi in cevi t. j. 4 avtomobili in 27 voz, vrednost Din 616.870; dalje sanitetni material, maske ter ostale potrebščine.

dal nočni čuvaj progo. Na usodnem mestu se mu je nudil strahovit prizor. Iz čuvajnice je takoj telefonično obvestil obe bližnji postaji t. j. Rimske Toplice in Zidanem most. Odpravili so jo v čakalnico postaje Rimske Toplice, kjer ji je šel stanice za silo odvesti strašne rane, iz katerih je brizgala kri kar curkoma. Zdej leži v ručajni bolnici ter se bori s smrtjo.

Smrt

vrlega Škofjeločana

Škofja Loka, 29. oktobra.
Včeraj ob 22.30 je zatnil trudne oči Škofjeločan, posestnik in krojaški mojster na Spodnjem trgu g. Franc Babič, star 61 let. Njegovo trpljenje je bilo kratko. V soboto je kot eden najmlajših in najstarejših loških gasilcev se s čelado na glavi in v gasilski uniformi pričakoval »sovražne« aeroplane. V nedeljo je bil v kinu, takoj potem pa ga je zadela kap, ki si pokojnik od nje ni več opomogel. Pritisnila je pljučnico, ki je povzročila smrt. G. Babič je bil pristna loška korenina. Pošten, priden in vnet za vse lepo in koristno. Bil je dolgoletni sodelavec v občinskem odboru in svetovalec, po vojni nekaj časa gerent, sokolovskemu odboru obrtne nadaljevalne šole je bil najvestnejši blagajnik, Zajednici meščanske šole pa od njene ustanovitve predvsem predsednik. Kot gospodarstvenik je deloval tudi v načelstvu Ljudske hranilnice in posojilnice, kot vnetega pevca pa smo ga slišali čisto pri cerkvenem petju.

Poleg globoko žalujoče vdove zapuščila šestoro otrok, dve hčerki in štiri sinove, od katerih je naš dober prijatelj Francelj, občinski uradnik in pevovodja sokolskega občinskega zbora in član orkestra. Težko prizadeti rodbini, zlasti pa našemu tovarišu Francelju, izrekamo naše najgloblje sožalje!

Pogreb bo jutri ob 15. iz hiše žalosti.

Reklamacijski odbori

Ljubljana 30. oktobra.
Zaobica za TOI v Ljubljani je imenovala v reklamacijske odbore v Sloveniji teje člane in namestnike:

V LJUBLJANI
Trgovina: člana Smerkolj Albin, trgovec v Ljubljani in Gorjanc Franc, trgovec v Kranju, namestnika: Volk Avgust in Meden Viktor, oba trgovca v Ljubljani. — Obrt: člana Vrešar Ivan, mizar v Ljubljani in Krapež M. urar v Ljubljani, namestnika: Lotrič Ivan, mizar v Škofji Loki in Iglič Franc, krojač v Ljubljani. — Industrija: člana Rojina Anton, industrijalec v Ljubljani in dr. Rekar Ernest, industrijalec na Jesenicah, namestnika: Javornik Joško in inž. Hriber Boris, oba industrijalca v Ljubljani. — Gostinstvo: člana Majcen Ciril, restavratore v Ljubljani, Peterlin Miro, hotelar v Kranju, namestnika: Černe Jernej, hotelar v Ljubljani in Olip Pavel, restavratore v Lescah.

CELJE
Trgovina: člana Cvenkelj Anton, trgovec v St. Petru, Strmečki Rudolf, trgovec v Celju, namestnika: Setino Franc, trgovec v Brezovici, Umek Anton, trgovec v Brezovici. — Obrt: člana Holmež Miloš, kipar v Celju, Volk Jakob, obrtnik v Ščitanju, namestnika: Vogrine Karel, tesar v Brezovici, Jug Josip, sedlar v Zalcu. — Industrija: člana Golobranc Konrad, stavbnik v Celju, Gorjanc Alojz, industrijalec v Mozirju, namestnika: Grisman Franjo, industrijalec v Laškem in Sodin Franc, industrijalec v Ljubcu pri Celju. — Gostinstvo: člana Dolinšek Avgust, gostilničar v Hrastniku in Pikel Franc restavratore v Zalcu, namestnika: Čajhen Joško, gostilničar v Teharjih in Podlinšek Joško, restavratore v Kozjem.

MARIBOR
Trgovina: člana Omet Miloš, trgovec v Mariboru in Oah Franc, trgovec v Murski Soboti, namestnika: Sex Hinko, trgovec v Mariboru in Kreft Hinko, trgovec v Ptujcu. — Obrt: člana Zadravec, mlinar v Središču ob Dravi, Bureš Franc, urar v Mariboru, Alekssandrova cesta. — Industrija:

Beli zobje

naredi vsak obraz privlačen in lep. Da dobimo lepe, bele zobe, jih snozimo vsak dan z Chlorodontom. Za kratki uporabi dobje zobje žudovito lep lesk slonove kosti. Tuba Din. 8.- Južoslavski proizvod

Beležnica

KOLENDAR
Danes: Sreda, 30. oktobra, katoličani: Alfonz Rodr.

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Vrtnice (Remous)
Kino Ideal: Vse za denar
Kino Sloga: Barkarola
Kino Unica: Devica Orleanska, matineja ob 14. Izgrubljeni sin
Kino Siska: Če žene stavkajo
Predavanja g. dr. inž. Mirko Roša
»Trdnost in deformacije zvarjenih konstrukcij« ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta ljubljanske univerze

Krajni odbor Jadranske Straže proslava Jadranskega dne ob 20. v dvorani Delavske zbornice.
DEZURNE LEKARNE
Danes: Mr. Balkarič, Sv. Jakobova trg 9, Ramor, Miličičeva cesta 20, Gortas, Moste-Zaloške cesta.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20.
Sreda, 30. oktobra. Direktor Campa. A. Četrtek, 31. oktobra. Zaprti.
Petek, 1. novembra. Mlinar in njegova hiša. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Začetek ob 20. uri.
Sobota, 2. novembra. Med včeraj in jutri. Red C.
Nedelja, 3. novembra. Ob 15. uri Mlinar in njegova hiša. Izven. Globoko znizane cene od 20 Din navzdol.
Ponedeljek, 4. novembra. Zaprti.

Prihodnji teden bosta v drami dve premieri. Režiser Ciril Debevec pripravlja novo Gollievo izvirno igrano »Batomor na Metavici«, režiser inž. Stupica pa angleško igrano »Kako zabogašič.«

OPERA
Začetek ob 20.
Sreda, 30. oktobra. Pepelka Angelina. Preinos po radiu. Red Sreda.
Četrtek, 31. oktobra. Mam'zelle Nitouche. Red Četrtek.
Petek, 1. novembra. Madame Butterfly. Izven. Znižane cene.
Sobota, 2. novembra. Faust. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 3. novembra. Ob 15. uri Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Globoko znizane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri Mam'zelle Nitouche. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 4. novembra. Baletno koncertni večer Nine Kirsanove, Anatola Zukovskega in Borisa Popova. Izven. Znižane cene.

Iz Maribora

Preseženje za Maribor — Velika akademija ob priliki proslave zedinjenja na 1. decembra. Tega dne bo popoldne v unioški dvorani akademija, ki jo priredi Podporni društvo za rovine učence v Mariboru. Levji del te prireditve bo imel g. Valčo Šušteršič, ki bo dirigiral šolskemu orkestru, pevskemu zboru dečke meščanske šole in odličnemu športu mladih harmonikarjev Podmladina Rdečega križa. O podobnostih bomo še poročali.

Prometna prepoved na dan Vseh svetih. V smislu § 3 narodne banavrske banovine o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih se ob priliki obisk grobov na Pohorju na dan Vseh svetnikov med 12. in 19. uro brezposelno prepoveduje vožnja za vse vrste vozil po Pohorški cesti, to je od začetka Dravnega mostu na Krajjo Petra trgu do Majne ulice. Ta prepoved se ne glde mestnih avtomobilov. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči, naj vozijo po Tržaški cesti in Napični ulici do Pohorja in tod tudi nazaj. — Ne nasledite sleparjem. Po Mariboru pobirata pri trgovcih in industrijalcih dva neznanca prispevke za brezposelne pomočnike. Predstavljata se povsod za pomočnika Pomočniškega odbora. Vsa javnost naj bo previdna pri takih in podobnih nabiranih darov, da ne bo nasledil predznim sleparjem.

Dva požara. Širen požar je uničil posestnika Francu Šašmerju v Cmrlji pri Sv. Bojčniku veliko gospodarsko poslopje. Kljub požarovalnemu gašenju je oženj povzročil preko 20.000 Din škode. Ognjeni zubljji so upepelili tudi gospodarsko poslopje posestnika Ivana Klemenčiča pri Sv. Martinu pri Vucbergu. Tudi tu je škoda precejšnja. Kako je oženj nastal, v obeh primerih ni znano.

Obtožen uboja. Včeraj je v mariborski bolnici podlegel poškodbam 24-letni posestnik sin Jožef Kurjak ob Sv. Marjete ob Pesnici. Pokojnega mladčenka je ob priliki pretepa 30-letni Srečko Sprinzer zabodel z nožem. Springer je izročen sodišču in bo obtožen uboja.

Valentin Fortič umri

Ljubljana, 30. oktobra.
V kratki dobi dveh mesecev je mestni magistrat izgubil tri svoje dobre in zveste uradnike. Danes ponoči je po daljšem trpljenju umrl računski inšpektor mestnega dohodarstvenega urada g. Valentin Fortič. Pokojni je bil rojen 14. februarja 1883 v prijaznih Zeleznikih v Poljanski dolini. Solal se ni mnogo, a poln vedrega optimizma in nezmoljive volje do dela je stopil v življenje. Leta 1911 je stopil v službo mestnega dohodarstvenega urada, kjer se je zaradi svoje pridonosti, energije in velikega razumevanja za službo kmalu povzpela do mestnega računskega inšpektorja. Na zunaj robat in oster je bil vendar mehkega srca in rad je šel na rok v vsakomur, če je le bilo v njegovi moči. Njegova služba mu je nakopala mnogo neprijateljev a še večji je bil krog njegovih tovarišev in znancev, ki so vestnega in družabnega moža zelo cenili. Pokojni je bil tudi vedno odločno naprednega mišljenja, delj časa tudi v vodstvu nekdanje narodnopolne in poznejše SDS stranke. Z njim izgubi tudi Sokol na Taboru zvestega člana. Letos v aprilu je začel bolehati. Njegova trdna narava je dolgo kljubovala zavratni bolezni in prejšnji mesec je celo prišel v urad na delo. Toda znova ga je vrglo na

bolniško posteljo, s katero ni več vstal. Zapuščila soproga g. Josipno, rojeno Tomazič in posinovljenca Olega, rusko siroto, ki ga je vzela za svojega. Pogreb bo jutri ob 16. iz hiše žalosti, Holzaplava ulica 17 na pokopališču k Sv. Križu.
Vrlenu možu blag spomin, preostalim naše sožalje!

Vlak jo je razmesaril

Celje, 29. oktobra.
S snočnim osebnim vlakom so pripeljala v celjsko bolnico strahovito razmesarjeno mlado brezposelno delavko Silvac Marijo, ki jo je vlak razmesaril na odprti prosi med Zidanem mostom in Rimskimi Toplicami. Sama je bila še toliko pri zavesti, da je povedala svoje ime ter v silnih mukah opisala svojo nesrečo.
Včeraj zvečer se je mudila v Zidanem mostu in Rimskih Toplicah. Na poti je dospela do bližnje gostilne, ki stoji ob progi. Tu je popila četrt litra vina, nakar je krenila kar po železniški prosi proti Rimskim Toplicam. Okoli 18. ure je pripilhal tovorni vlak, ki vozi proti Mariboru. Ne da bi strojevodja opazil nesrečo, je vlak nesrečno povozil in strahovito razmesaril. Obležala je na trdnosti nezavestna. Vlak ji je odrezal obe nogi in eno roko pa tudi po telesu je močno poškodovala. Pet minut kasneje je pregle-

va, kmalu za njima se je pa pripeljala v svojem avtomobilu tudi Danica Martinčeva. Toda Sida je ostala trdovratna. Kljub vsemu trkanju in prigovarjanju pri jateljih ni hotela odkleniti vrat. Ker tudi ni odgovorila, so se zdale, da se ni morda umorila, zato so hoteli s silo vdreti k njej. Šele tedaj se je Sida oglasila. Stopila je k vratom in dejala:
»Telesno še živim, samo duševno sem umrla. Za vse na vsem svetu. Pustite me v tej smrti.«
Vendar prijateljice niso odnehale. — Vztrajale so tako dolgo, da jim je naposled le odprla.

»Dobro,« je dejala, ne da bi odzdravila na njihove pozdrave, »ako že ne odnehate, izvolite! Toda moja ušesa ostanejo gluha. Govorite, kar hočete, poslušala vas ne bom. Legla je nazaj na divan in si s prsti zamašila ušesa.

»Sida,« so silile varjo, »sodi vendar pametna! Kakšen smisel naj ima vse to? Zgodilo se je, kar se je nač moralo zgoditi.«
Šele po dolgem nepremičnem molku se je Sida napol dvignila, pogledala tuje po vrsti vse tri in dejala

»Če hočete, vam naštejem vse, kar mi hočete povedati. Govoriti mi hočete o usodi, o neizbežnosti vsega, kar se je zgodilo, o dolžnostih, ki jih imam do sebe, Danila in ne vem še vse do koga, o pameti, ki se je naj poslužim itd. Ni res?«
(Se bo nadaljevalo.)

»Ne,« je rekla Danica, »nočemo ti ničesar govoriti. Prišle smo le, da smo pri tebi.«

»Čemu? Mar mislite, da ne morem biti sama? Da, morem in hočem biti. Ne maram nikogar, nobenih tolažb, nasvetov, navodil, prigovarjanj. Zaprla sem se vase in v sebi ostarem, zdaj in vedno. Čemu me gledate tako začudeno? Mislite, da se mi je zmešalo? Nikakor.«

Moje misli so tako jasne in urejene, kakor niso bile še nikoli. Vse vidim in vse vem. O, vam se o vsem tem še sanjalo ne bo nikoli. Kako prazna je vsa izmišljena modrost napram resničnim doživljenjem, in kako tuja. Živo je le to, kar človek sam doživi.«

»Menda ne misliš med puščavnik,« je dejala Danica skoraj smeje. »Preudovito.«

»Ti si plavalna vedno le po površini, plavaš in boš splavala,« jo je zavrnila Sida.
»Če bi plaval po površini, bi se utopila,« se je zasmejala prijateljica.

»Ne, videla bi le, kako čudovito je v globinah. S svoje površine si gledala tudi na vse, kar je bilo okoli tebe. Gledala si tako na mene in na moje življenje in si vsega tega dosti kriva. Prav ti si bila tista, ki me je naganjala na noga ki so me pripeljala sem.«

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Zakaj si ga ne bi ogledala? še zadnjič za slovo? Bil je vendarle moj mož in umrl je zaradi mene,« si je dejala in se naposled odločila.

Odšla je po stopnicah v prtiličje. Vrata v Ervinovo pisarno so bila odprta. Soba je bila izpraznjena in črna dekorirana. V sredini je stal oder in na njem je ležal mrtev med cvetjem in prizganimi svečami. Pri odru je stala stara Matilda in nekaj popravljala. Ko je zagledala Sido je preplašeno prihitela k njej.
»Ne hodite bliže, gospa.«

»Čemu ne bi hodila?« je vprašala Sida začudeno in tako mirno, da je starika ostrmel in ni več vedela, kaj naj odgovori.
»Tako...« je zajecjala, mislim...«

Sida ji ni odgovorila. Stopila je dalje tik k odru in se ozrla v Ervinovo strahotno spremenjeni obraz. Nekaj kratkih hipov je strmel vanj nemo, nato je pa nenadoma kriknila in izbruhnila v krčevito htenje. Matilda je prestrašena priskočila, jo prišla za roko in vlekla proti vratom. Sida se je sprva trmasto upirala, potem je pa odsunila staro služabnico in v divji naglici zbežala po stopnicah. V svoji sobi je zviška telebnila na divan. Telo ji je pretresalo nemo htenje, roke

so ji nervozno grabile po pregrinjalu. Potem je obležala negibno z zaprtimi očmi, brez besed in brez solz. Objelo jo je neko čudno, letargično razpoloženje, v katerem je ugašalo vse v njej in okoli nje. Odklonila je vsako hrano in na vprašanja Matilde in Helene sploh ni odgovarjala. Samo Matilda je naposled dejala:
»Ne maram nikogar. Pustite me same.«

Ko starka ni hotela oditi, je vstala, jo prišla za roko, peljala k vratom ter jih za njo zaklenila. Od vrat se je vrnila na divan.
Po odredbi Eugena Rogana, ki se je pripeljal že dopoldne v Hrušnico, se je Ervinovo truplo prepeljalo v Maribor, da se položi k zadnjemu počitku v novi rodbinski grobnici, v kateri je že ležala krsta Adolfa Rogana. Evgen ni govoril ne s Silanom ne s Sido in se je po danih navodilih takoj spet vrnil v mesto. Med Hrušnico in Mariborom je bila za Roganovo hišo za vedno pretirana vsaka vez, v kolikor se ni ohranila v tožbi, ki jo je vodil Evgen na Ingino zahtevo pozneje za razveljavljenje Ervinove oporoke, katero je pa nazadnje izgubil

Popoldne sta prispeli na Silanovino ge. Mary Wellakova in Jasna Soršakova.

DNEVNE VESTI

— Profesor dr. Izidor Cankar naš poslanik v Argentini. Na predlog zunanjega ministra je imenovan za poslanika v Buenos Airesu profesor ljubljanske univerze g. dr. Izidor Cankar. Po odhodu dr. Svegla je bilo poslaniško mesto v Buenos Airesu nezasedeno, posle odpravnika je vodil legacijski svetnik dr. Mišetič.

— Pol milijona za pasivne kraje v Sloveniji. Gospodarsko finančni odbor ministrov je na smočni seji odobril kredit 500.000 Din za prehrano prebivalstva v pasivnih krajih dravske banovine, zlasti v Beli in Suhli Krajini.

— Razpisana zdravniška služba. Kraljevska banaska uprava dravske banovine razpisuje službo zdravnik — pripravnik v banovinski bolnici v Celju. Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v državno službo ter dovršeno zdravniško pripravniško službo (staž). Prošnje, opremljene z dokumenti v smislu št. 160, in 162. zakona o uradnih se naj vložijo pri kraljevski banški upravi do 4. novembra.

kovati, da se bodo razmere še bolj poslabšale. Zato predlaga naj se izda zakon o zavarovanju brezposelnih. Dokler pa tega zakona ne bomo imeli, naj se čez zimovsem brezposelnim zagotovi obstanek.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9¼ uri
DVE URI SMEHA
Stan in Olo nerazdružljiva v filmu
VSE ZA DENAR
Smeh! Šala! Smeh!
Vstopnina 4.50, 6.50 in 1 Din.

— Težak položaj hrvaških odvetnikov. Zagrebška odvetniška zbornica je imela v nedeljo občni zbor. Iz njenega poročila je razvidno, da preživljajo hrvaški odvetniki težke čase. Odvetnikov bi bilo treba dati več pogojev v upravnih stečajnih mas in prisilnih poravnah. 25 odvetnikov se je zaradi težkih razmer odpravilo izvrševanju advokature.

— Odprte planiške postojanke. Osrednje društva SPD Erjavčeva koča na Vrščici je oskrbovana ob sobotah in nedeljah in praznikih. Ob Bohinjskem jezeru vabita na oddih postojanka Zlatorog in Sv. Janez. Orožna koča na Črni Prsti je odprta ob sobotah in nedeljah, ako je lepo vreme. V Kamniških planinah so stalno oskrbovane Dom na Krvačcu in koča na Veliki Planini; izlet k tem postojankam ter bivanje v njih je zelo prijetno. Dom v Kamniški Bistrici je dostopen tudi onim tizletnikom, ki uporabljajo avtomobile, ker je vozna cesta v najlepšem stanju; pešce vabi pešpot na dešenem bregu Bistrice.

— Kaj je s skalnicami v Planici. Oni dan smo poročali, da so se zagrebške "Novosti" glede na vesti, da bo JZSS opustil skalnico v Planici, odločno zavzele za njeno ohranitev. Današnja beograjska "Politika" pa priobčuje članek, v katerem pravi, da se je za vzdrževanje skalnice v Planici ustanovilo v Beogradu posebno društvo, ki bo imelo podporbo po vsej državi, kjer vlada zanimanje za smučarski sport. V Ljubljani bo izvršni odbor, ki bo vodil vse posle v zvezi s skalnicami, smučarske šole in graditve novih skalnic. Obtem se bo širila propaganda za smučarske šoke iz Planice po vsej državi. Z ustanovitvijo mednarodne smučarske šole na Planici se bo še bolj popularizirala ta največja skalnica, ki se bo v kratkem preuredila, da bodo mogli na nji novi svetovni rekordi. Zgrajeni bosta pa dve manjši skalnici za začetnike. Tako bodo v Planici dani vsi pogoji za delovanje velike šole za smučarske šoke. Za letošnje leto je že zagotovljen vodja šole iz vrst najboljših norveških trenerjev. Pravila za novo društvo so že predložena upravi mesta Beograda.

— Poroka. V nedeljo 27. t.m. sta se poročila na Vrhniki ljubljancin g. ing. Oskar Cizdek-Bayner, šef odeska za brodarstvo v finančnem ministru v Beogradu in gđ. Anica Tršarjeva, hči uglednega dolgoletnega vrhnjskega župana Tršarja, ki je pred kratkim preminul. Mlademu paru želimo obilo sreče!

— Iz Službenega lista. Službeni list kr. banke uprave dravske banovine št. 87 z dne 30. t.m. objavlja uredbi o izpombi uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov, izpembe in dopolnitve v uredbi o osebnih in rodbinskih dokladih državnih uslužbencev in upolnjenec, izpembe in dopolnitve o volitvi svetnikov trgovinskih in industrijskih in obrtnih zbornic, poslovnik strokovnega odbora pri oddelku za carine v finančnem ministru, pojasnilo o ocarinjenju alkohola, navodilo za ravnanje s potrdili o odstopljenem prehranjen lesu, objavo o telefonskem prometu, objave banke uprave o pobiranju občinskih davčnin in razne objave iz "Službenih Novine".

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Zagrebu 14, v Splitu in Ljubljani 13, v Skoplju in Mariboru 11, v Beogradu 10, v Sarajevu 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768.8, temperatura je znašala 5.6.

— Urbané obsojen na 10 let robije. Včeraj smo poročali o obravnavi pred novomeškim sodiščem proti znanemu vionimcu Josipu Urbanču in njegovima tovarišema Francu Turkju in Gabrijelu Badovincu. Urbanč je vse v obtožnici našteje tatvine priznal. Obravnava je trajala dopoldne in popoldne. Urbanč je bil obsojen na 10 let robije, trajno izgubo državljan-

skih pasiv in povrnitve strokov. Turk na 3 leta robije in izgubo državljanških pravic za 4 leta. Badovinec je bil pa oproščen.

— Obup Slovenke v Slavenkem Brodu. Z visokega mostu med Bosanskimi in Slavonjskim Brodom je skočila v ponedeljek v Savo 45 letna Marija Sušnik iz Kamnika. Polietija jo je izgnala iz Sarajeva in ko so jo izgnali z drugimi izgnankami iz Bosanskega v Slavonjski Brod je neopazno zaostala in skočila z 20 m visokega mostu v Savo. V zadnjem hipu jo je hoteli zadržati redar pa se mu je iztrgala. Hitro so jo potegnili v foln in odpeljali v bolnico, ker se je močno pobila. Izjavila je, da si je hotela končati življenje zaradi 12 letne hčerke, ki je ne more vzdrževati. Otrok je imela z nekim sarajevskim trgovcem, ki jo je zapustil.

— Zaradi cigarete ubil sorodnika. V vasi Rakovac blizu Kostonjice je kmet Stevo Slavič v nedeljo ustrelil v gostini svojega sosedu in daljnega sorodnika Pavla Slaviča, očeta starih nepreskrbljenih otrok. Sprla sta se zaradi cigarete. Klavir je sicer miren mož, toda kadar se napil postane bojevit. Tudi v nedeljo ga je ime precej pod kapo in tako je zaradi malenkosti ustrelil svojega sorodnika.

— 61 kmetov proti steklinu. V vasi 21 km od Splita je zavladala silna panika. 61 kmetov je namreč v nevarnosti, da dobe pasjo steklino, ker so jedli meso, ovce, ki jih je ožrgel stekel pes. V nedeljo je čuval ovčar kmeta Mihanovića na planini Mosor ovce. Naenkrat je pa stekel in ožrgel 20 ovc. Kmetje so pa ubili ovce pa pojedli, namesto da bi jih bili zakopali. Meso je jedlo 61 kmetov in vsi so zdaj v nevarnosti, da dobe pasjo steklino. Zdravstvene oblasti so okrenile vse potrebno, da nesrečo odvrnejo.

Iz Ljubljane
— Nj. Vis. kraljevič Andrej je izvolil sprejeti pokroviteljstvo nad slavoslovnim akademskim plesom, ki se priredi akademski podružnica OMD ob priliki zlatoga jubileja Ciril—Metode družbe na Taboru v soboto 16. novembra.

KINO UNION
TELEFON ST. 22-21
Enkratna, nezasišana zgočivinska filmska stvaritev
Devica Orleanska
Režija: GUSTAV UCICKY
Igra: ANGELA ZALOKAR
Gustav Gründgens - Theodor Loos
Vse važnejše moči nemškega filma.
Velikostno, pretresljivo, strašni dobi
Francije primerno.
Predprodaja vstopne od 11 - 12.50
in od 15. ure dalje.

— Iz Zivila in evetje. Zivilski trg je bil danes skoraj bolj založen s cvetjem, z venci in zelenjem kakor živili. Vendar je bilo vsega dovolj, krompirja na debelo in zelatih glav pa skoraj preveč, ker je ob koncu meseca malo kuplec. Cene krompirja kažejo že malo tendenco navzgor, vendar je upanje, da se ne bo še kmalu tako znano podražilo. Zdar ga prodajajo po 75 do 80 par. Zjutraj so cene navadno nekoliko višje kakor v poznih tržnih urah. Danes je bilo malo kuplec zjutraj in tudi pozneje, vendar so kmetje nekaj časa držali cene precej visoko. Če bo lepo vreme, se pričakuje velik naval na trg v soboto. Zelje

BENGALI

nate glave so ceneješe od krompirja, saj dobijo že zelo lepe po 50 par komad. Vrtnarji so dobro založili trg s svojimi izdelki. Letos so venci in stojala, pa tudi cvetje malo cenejši. Lepi venci so že po 15 do 20 Din. Na trgu je bilo na vagone vencev iz smrečja, ki so jih izdelali okoližani. Prodajali so jih po 4 Din naprej. Zelo mnogo je bilo tudi zelenja, ki so ga najboljši kupovali izdelovalci vencev. Trnovčanke so pripeljale hkrati z zelenjavo tudi mnogo cvetja, zlasti krizantem.

— Iz Otroci, ki ne vedo, kaj delajo. Na okoliških pokopališčih krajejo otroci vsako leto cvetje in sveče na grobeh. K ratvini jih navajajo stariši, ki prodajajo nakradeno cvetje in sveče. To je dvakrat žalostno ter kaže, kako čudni časi so danes. Ne dvomimo, da je beda res huda, toda tako se ne da odpraviti in to ni le vprašanje bede ter se ne more z njo upravititi. Mislimo, da je dolžnost vzgojiteljev, da pouče otroke, kaj je lepo in kaj

nedopustno. Zlasti opozarjamo šolska vodstva, naj poskrbe, da se bo otrokom zbudili vsaj malo čut pietete. Kam smo zšli in kam se bomo, ako bodo otroci dorasli tako, kakor danes. O tem bi bilo treba mareskimo resno razmišljati.

— Iz Spominjska svečanost na vojaških grobovih. Udrženje rezervnih oficirjev in bojevnikov, Zveza dobrovoljcev in Udruženje vojnih invalidov, vsa v Ljubljani, vabijo svoje člane, vse udeležence iz svetovne vojne, sorodnike po umrlih in padlih vojnih in jugoslovenskih kadrovcih, kakor tudi vse meščane, da se letos udeležijo spominjske svečanosti na dan Vseh svetih ob 15.30 na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani v gaju okrog spomenika judenburških žrtve. Vse meščane vabijo, da tudi letos prinese cvetje in prižgo lučke tudi na najbolj pozabljenih skupnih vojnih grobovih. Tradicionalno žalno slavije na vojaških grobovih se bo letos vršilo takole: 1) Goiba otvori svečanost v religioznem korolu. 2) združeni pevski zbori zapoje prvo žalostnko, 3) govor garnizijskega kurata, 4) bivši vojni kurati odmolijo cerkevne molitve in zapoje "Reši nas o Gospodi", 5) pevec zapoje drugo žalostnko, 6) goiba zaključi svečanost. Na vernih duš dan ob 9 uri dopoldne pa bo v franciskanski cerkvi maša zadušnica za vse naše fante in može, h kateri se vabijo vsi Ljubljanci.

ZVOCNI KINO SKOLSKI DOM V ŠIAKI
TELEFON 33-87
TRUDE MARLEN in PAVEL RICHTER v veseli burki
Če žene stavgjo
2 URI SMEHA!
V dopolnilu Foxov zvočni tednik in črtana šalografija. — Predstave v sredo in četrtek ob 7. in 9. uri.
Pride: MASKARADA — Paula Vesely.

— Iz Se o starem pokopališču. Prejeli smo: V soboto ste priobčili daljši članek o pokopališču pri Sv. Krištofu. Pisec omenja, da so bili pokradeni ali poškodovani posebno oni spomeniki, ki so ali ki bi morali biti zaščiteni. Očitno pa ni vsega opazil. Če bi bil malo natančneje pogledal, bi bil gotovo opazil, da so ob Robbovi ulici do tal porušeni zidovi, dve grobnici pa prazni in nezasuti in sicer tik ob zidu in cesti. Menda se pokopališka uprava za take stvari ne zmeni, ker je baje že prevzela skrb za staro pokopališče mestna občina. Utegnilo bi se pripetiti, da bi v temni noči mimoidoči spodrsnil in padel v grobnico, kar bi gotovo ne bilo prijetno. Napravite red, dokler ni prepozno.

— Iz Sentjakobčani ponove v nedeljo 3. XI. ob 15. uri poslednji Govekarjevo ljudsko igro s petjem "Legionarji". Legionarji so predigra "Rokovnjačem". V glavnih vlogah nastopijo: Petrovčeva, Černičeva, Bučarjeva, Hanžič, Karus, Lavrič; v ostalih vlogah nastopa ves ansambel odra. Kdor se hoče nasmejati krojaču — prostovolju Jeru (Lavriču) naj pošeti predstavo. Cenjeno občinstvo opozarjamo na fotografske posnetke razstavišne v izložbah ljubljanskih trgovin. — Predprodaja vstopne v nedeljo od 10 - 12 in 15 - 17. ure ter eno uro pred predstavo.

— Iz Brezplačen tečaj češkega jezika. Kakor vsako leto, priredi tudi letos J.C. liga v Ljubljani brezplačen pouk češkega jezika za širše sloje. Ta tečaj je pristopen vsakomur. Vpisovanje bo v sredo 5. novembra v Sentjakovski šoli od 18.30 naprej. Poucheval bo univerzitetni prof. dr. V. Budjan. Kakor vsako leto se je tudi letos prijavilo za posebne kurze češkega jezika, ki jih prireja J. C. liga v Ljubljani za srednješolce, izredno mnogo dijakov. J. C. liga računa z nekaj sto dijaki; to številno najvišji dokaz zanimanja slovenske javnosti za bratsko českoslovaško republiko. Ko bodo ti tečajni oživljeni, bo liga podala javnosti še točnejše poročilo. Jugoslovensko-českoslovaška liga v Ljubljani.

— Rezervni artiljerijski in konjski častniki, ki se žele baviti z jahanjem, naj se zgledo do 3. novembra v komandi ljubljanskega vojnega okrožja, soba št. 29, med 10 - 12. uro. Reflektanti morejo dobiti eventualna pojasnila tudi pri referentu za rez. častnike v mestnem vojaškem uradu.

— Iz V tečaj za dekorativno pisavo, ki je prireja Društvo izložbenih aranžerjev in je bil odprt v soboto 26. t.m. se je priglasilo skoro 50 udeležencev. Tečajnike so zaradi velikega števila razdelili v dve

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21-24
Samó se danes ob 4., 7¼ in 9¼ uri
PREMIERA
največjega francoskega velicilma
VRTINEC (REMOUS)
Film o človeku, ki je postal vsled nesreče onespodobljen za zakon BOGATO DOPOLNILO.

skupini in imajo pouk takole: I. skupina v ponedeljek in četrtek, II. skupina pa v sredo in soboto, vsakokrat ob 20 do 22 ure v šolskem prostoru in Trgovskem domu. Zadržnik opozarjamo p. n. interese, da je danes v sredo 30. t.m. nepreklicno zadnji rok prijave.

— Iz Zdrženje brivcev, frizerjev itd. v Ljubljani sporoča cenjenemu občinstvu, kakor tudi svojim članom, da bodo brivnice in česalni saloni na praznik Vseh svetnikov t.j. dne 1. novembra 1935 od pol 8 do 12 ure dopoldne odprte.

— ZKD prodaja film "Atlantika", ki predčuje strašno katastrofo orjaškega parnika "Titanica". V filmu nastopijo priznani umetniki kakor Willy Forst, Franz Lederer, Fritz Kortner in drugi. Predstava danes ob 14. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

— Iz Slavenska moderna glasba bo zastopana na intimenem koncertu Glasbene Matice v ponedeljek dne 4. novembra t.l. v Hubadovji dvorani. Spored obsega samospve s spremljevanjem klavirja, klavirske skladbe, skladbe za violino in klavir ter čelo in klavir. Izvajajo se skladbe skladatelj: Sturma, Osterca, dr. Svante in Leskovića. Sedeži po 10 Din, stojišča po 5 Din so v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Razstava prof. Franca Kralja v Jakopičevem paviljonu je posebno v teh dneh vredna, da si jo ogledate, ker je razstavljenih znatno število religioznih podob in zlasti naravnih spomenikov. Razstava bo odprta le še par dni, obiščite jo pravočasno.

— Ali že veste, da bo film "Bengalia" največja senzacija za Ljubljano? Pomembno je ta film zlasti danes, ko imamo vojne konflikte v Afriki ter razne homatije v Aziji. Film nam razkriva tajnosti kolonialne politike. Na programu bo ta film še jutri in četrtek.

— Iz Za revno ljubljansko deca. Društvo Skrb za mladiho bo tudi letos pobralo pred pokopališčem pri Sv. Križu in Sv. Krištofu na dan Vseh svetnikov in vernih duš protovoljne prispevke za revno deca. Organiziralo bo tako zvani števni novič in bo tudi najmanjši dar hvaležno sprejel.

— Iz Tečaj za smučarsko tečajevdo kategera priredi Slovensko planinsko društvo v Ljubljani se prične v torek dne 5. novembra t. l. ob pol 20. uri v telovadnici II. državne gimnazije na Poljanski cesti. Tečaj bo vodil smučski učitelj JZSS g. Janez Kveder. Ako bo dovolj prijavilencev bo tečaj ločeno za gospe in dame po dogovoru na prvem sestanku spodaj. Prijave sprejema najkasneje do ponedeljka dne 4. XI. t. l. pisarna S.P.D., Ljubljana, Aleksandrova cesta 4., telefon 29 - 63.

Iz Celja

— Zimski sport. Smučarski klub v Celju je določil naslednji spored zimskosportskih prireditev za leto 1935/36: od 27. decembra do 3. januarja mladinski smučski tečaj pri Lavričevi koči na Rogli. Od 5. do 12. januarja tečaj za slalom in smuk na Smrekovcu pod vodstvom inozemskega trenerja. Od 5. do 19. januarja smučski tečaj za začetnike in izvežbane na Rogli. En teden po Veliki noči alpinski tečaj na Okrešlju. Dne 12. januarja mladinski dan, sestojeci iz klasične kombinacije (tek in skoki), v Liscah v Celju. Dne 19. januarja klubovo prvenstvo v slalomu za gospe. Ta tekma bo ob priliki banovinskega prvenstva v slalomu, ki ga bo izvedla podružnica SPD v Celju pri Celjski koči. Dne 2. februarja mednarodna skakalna tekma na povečani Kugyjevi skakalnici v Liscah. Dne 16. februarja klubovo, poudarjeno banovinsko prvenstvo pri Celjski koči. Dne 13. aprila tekma v smuku s Savinjskega sedla na Okrešlju v Savinjskih planinah.

— Banovinska ženska zveza bo zborovala v nedeljo 17. novembra od 10. dopoldne dalje v Narodnem domu v Celju.

— Tolžba

— Rad bi ti predstavil svojo ženo.
— Zakaj pa?
— Da ti dokazem, da se moti, ko mi neprestano očita, da sem najgrši človek na svetu.

KINO SLOGA
Ljubljanski dvor Telefon 2730
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
premiera nepozabnega Ufinega velicilma
BARKAROLA
Omamljiva pesem iz "Hoffmanovih pripovedk". Čarobna pravljica vesele karnevalske noči, ki je vzbudila ljubzen dveh mladih src in postala usodna za njega in njo!
V tem filmu Vam bomo prvič predstavili
GUSTAVA FROLICHA
LIDO BAAROVA
V najnovjšem zvočnem tedniku pri našamo reportažo z abesinskega bojišča in proslavo padea Adue v Rimu!
Rezervirajte si vstopnice v predprodaji!

— Plenarna seja zbornice za TOI v Ljubljani. V četrtek, 7. novembra ob 8.30 bo odprta v zbornici dvorani seja zbornice sveta. Na dnevnem redu je komemoracija za zborničnim predsednikom Dragotinom Hribarjem, naznanila predsedstva, poročilo o delovanju zbornice in o gospodarskem položaju zborničnega področja. Zbornični proračun za leto 1936 in določitev zbornične doloade, revizija taksnega zakona ter predlogi zborničnih odsekov in svetnikov.

— Negavice in rokavice. Vseh vrst damske, moške in otroške, ima trpežne in v veliki izbiri trvdka Miloš Karničnik, Stari trg 8.

— Prošnja železniški direkciji v Ljubljani. Dne 28. t. m. je direkcija ukinila osebni vlak, ki je odhajal iz D. M. v Polju ob 14. uri 40 min. Z istim dnem se je ukinila tudi avtobusna voznja na progi Zg. Kašelj adm. Zalag zaradi znižanja železniških pot. tarif, tako, da smo s tem dnem ostali brez prometnih zvez na progi Zalag—D. M. v Polju—Ljubljana gl. kol. Ker smo na periferiji mesta in nimamo od 13. ure 30 do 18. ure nobene zveze z Ljubljano in ker se je ukinil avtopromet na tej progi, prosimo žel, upravo, da v korist uprave in v interesu občinstva, ki ima opravka v Ljubljani, uvede lokalni vlak na progi Zalag—Ljubljana med 14.45 in 15.30 uro.

— V naše naročnike na deželi, ki so z naročnino za tri ali več mesecev v zaostanku, prosimo, ja nam dolžne zneske takoj poravnajo, ker jim bomo sicer 1. novembra morali list žal ustaviti.

BENGALI

— Potreben je zakon o zavarovanju brezposelnih. Sarajevska Delavska zbornica je razpravljala včeraj o brezposelnosti in sprejela resolucijo, v kateri naglašajo, da je znižanje delavskih mezd močno oslabilo notranjo potrošnjo poljedelskih in industrijskih proizvodov, kar je povzročilo odpuščanje delavcev in ponovno znižanje delavskih mezd. Še bolj se je poslabšal položaj po redukciji uradniških plač. Zaradi letošnje slabe letine, nazadovanja gradbene delavnosti in pomanjkanja javnih del je priča-

MALI OGLASI
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE
Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Dto

MIZARSKEGA pomočnika za pohištveno delo rabim — Bitene, mizar, Gosposka ul. 10, 3075

RAZNO
Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Dto

HUBERTUS
moski in damski nepremočljiv, 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, trenčkot impregniciran samo 420 Din, pumparice od Din 48.— naprej dobite pri Preskerju, Sv. Petra c. št. 14 74

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester, pjevačice. 76/L.

PRODAM
Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Dto

VEC KLOPI, nočne omarice, štedilnik, železno peč, pohištvo, nekaj obleke prodam na Domobranski cesti 15/L. 3065

RADI SELITVE vinske kleti prodajam vino od litra dalje po lastnih cenah od četrtika dne 31. t. m. od 11. do 1. ure in od 3. do 5. ure popoldne, liter od 7 do 9 Din dokler trajajo zaloga. Na zalogi štajerska, dolenska in dalmatinska vina. Pri večjem odjemu in gostilničarjem poseben popust. Naslov Smatrinska cesta pod kavarano Vniadukt (Kregarjeva hiša). 3078

SVETLI PREMOS
5600 kalorij: 1 t. kosovec 835 Din, 50 kg v vrečah 22 Din, burkova drva žagana 85 Din kub. meter, cepljena 95 Din, bukovo oglje 0.75 za kg, dostavljeno na dom, nudi Putih, Dolenska c. 6. 81/L.

POUK
Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Dto

STROJEPISNI POUK (po desetprstnem sistemu) za začetnike in izvežbance, večerni tečaj. Učna ura Din 2.— Vpisovanje dnevno. Pričetek tečaja 4. novembra. Christofek učni zavod, Domobranska cesta 15. 3061.

KUPIM
Najmanjši znesek 8 Dto
Beseda 50 par. davek 3.- Din

STARO ZLATO, izrabljeno zlato zobovje in srebrne krone kupujem. B. Rangus — Kranj, zlatar in juvelir. Zaloga ur, jedilnega pribora i. t. d. 3063.

Inserirate v „Slov. Narodu“

Mestni grobniški zavod
Odbora Ljubljana

F

Umri je po hudem trpljenju moj dobri mož, brat itd., gospod
Valentin Fortič,
mestni računski inspektor.

ogreb predragega bo v četrtek, dne 31. oktobra 1935, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Holzapfiova 17, na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 30. oktobra 1935.

ZOFIJA FORTIČ, soproga,
in ostalo sorodstvo.

Disciplina gre pred ljubeznijo do sina

Veebna krasnega filma „Bengali“, ki ga bomo videli že jutri v Eitnem kinu Matici

Ljubljana, 30. oktobra. Na severozahodni meji Indije blizu Afganistana ob vznožju zloglasnega klanca Khyber je glavno taborišče angleških konjenikov Bengalia. Častniki in vojaki žive v neprestani nevarnosti, ker so od vseh strani obkroženi z bojevitimi sovražnimi plemeni. Poveljnik 41. polka bengalskih konjenikov je polkovnik Stone, deželni naokrog znan po svoji strogi in vestnem izpolnjevanju dolžnosti. Polk pričakuje dva nova častnika, podporočnika Forsythea in Stonea. Prvi prihaja iz enega najodličnejših angleških polkov, drugi pa na-

Aubrey Smith v vlogi majorja Hamiltona

ravnost iz vojne akademije. Polkovnik Stone ju sprejme hladno ter ju opozori na njune, velike dolžnosti in težko odgovornost. Podporočnik Stone je polkovnikov sin, videla se nista že več let, toda strogi polkovnik sploh ne pokaže, da ga je srečanje s sinom ganilo. Očeta in sina deli nepremostljiva stena, razlika v činu. Poročniku Mc Gregoru zapove polkovnik, naj seznani nova častnika z njunimi dolžnostmi. Mlad je še poročnik, vendar pa izkušen vojak in borec. Kmalu spozna, da mu je bilo poverjeno težko delo. Forsythe se vede kakor da je doma, nevarnost sploh ne vpliva nanj. Vedno je židane volje in sarkastičen kakor da ni na bojišču. Še slabše je s podporočnikom Stoneom, ki je ogrčen nad hiadnim očetovim sprejemom.

Po prvih mirnih dnevih se začne razmere slabšati. Nekega dne sreča poročnik Mc Gregor angleškega častnika, ki je preobčuten v domačina zasledoval uporna plemena Le-ta mu sporoči, da je zakletih sovražnik Angležev Muhamed khan orga-

do Angležev. Z njim je lepa Rusinja Tanja, ki takoj očara mlade angleške častnike. Po razburjivem lovu na divje prašiče zapusti mladi Stone ne glede na očetovo povelje pnoči taborišče, da se sestane s Tanjo, toda Muhamed kham mu nastavi past. Njegovi ljudje ujamejo lahkomiselnega častnika in ga odvedo v gore.

Polkovnik Stone je štutil, kaj smuje Muhamed kham. Vodja upornikov je nedvomno pričakoval, da bo polkovnik zranil za svojim sinom in tako pozabil zaščititi transport streliva. Toda polkovnik tega ni storil. Čeprav je vedel, da čakajo njegovega sina strašne muke in najbrž tudi smrt, je premagal v njem čut dolžnosti ljubezni do sina. Videč nezposornost svojega poveljnika pobegnega poročnik Mc Gregor in podporočnika Forsythe iz taborišča, da bi na lastno pest rešila svojega tovariša. Preoblečena in maskirana kot domačina prispeta srečno v Mogal, kjer je dvorec Muhameda khana, toda tam ju spozna Tanja in zgrabijo ju. Muhamed kham ju sprejme zelo gostoljubno in objavi celo izpustiti ju, toda to samo pod pogojem, če mu povesta, po kateri poti pojde transport streliva. Ujeta častnika pa to odločno odklonita in šele potem Muhamed kham zapove, naj ju mučijo.

Sir Gustav Stamling v vlogi polkovnika Stonea

Navzlic strašnim mukam častnika, nočeta izdati tajne Le mladi Stone ne more prenesti muk in pove, po kateri poti pojde transport streliva. Tako se Muhamedu khamu posreči priti do streliva. Mladi častniki se zavedajo da bo polkovnik Stone poskušal tudi nemogoče, da bo navlil na utrjeno mesto. Čeprav je jasno, da se mu napad ne bo posrečil. Ujeta častnika razmišljajo, kako bi mogli pomagati polkovniku in svojemu polku. Pod vodstvom Mc Gregora pobegnejo iz zaporja in poženo v zrak skladišče streliva. S tem je glavno delo opravljeno, angleškim konjenikom je zmaga zagotovljena, toda Mc Gregor je plačal to junastvo z glavjo. Podporočnik Stone hoče oprati svojo sramoto, v sponadu poišče Muhameda khana in ga ubije.

Dvojno lice ima Indija. Čez nekaj tednov krvave borbe in pustolovšini zopet postije toplo solnce na sinjem nebu in že vidimo veliko svečanost. Polkovnik Stone odklikuje oba poročnika, najvišja odklikovanje je pa dobil pokojni poročnik Mc Gregor.

Iz Radeč

Splavarji na delu. Zaradi zadnjega deževja sta Save in Savinja močno narasli. Na obeh so se pojavili splavarji, ki velevajo s splavi proti Zagrebu. Nedavno so nepridipravi prerazeli vrvi, s katero je bil povezan splav nekega lesnega trgovca iz Savinje. Voda je odnesla splav proti Celju in še dalje, kjer je treščil v most in se razbil. Lastnik je imel nad 4000. Din škode.

Premestitev prometnega uradnika. Te dni je bil premješčen na Zidani most g. Arhar Franc, prometni uradnik v Zagorju. G. Arhar je agilen športnik, znan kot izvrsten in preizkušen sodnik nogometnih tekem. Radeški športniki ga toplo pozdravljajo želeč, da bi jim tesneje navezali stike z njimi. Želimo mu vse najboljše na novem službenem mestu.

Leningrajska klavnica

Iz Sinclairovega romana je znana zloglasna čikaška klavnica, zdaj dobi še Rusija podobno tovarno, ki so jo zgradili 12 km od Leningrada. To je veličansko poslopje mesarskega kombinata, kjer predelujejo vse dele klavne živine. Meso zaklane živine se prodaja delovna na drobno, deloma se pa na veliko predelava v mesarskih in klobasarskih delavnicah. V drugih nadstropjih ogromnega poslopja predelujejo rogovje, kopita, kri in kosti tako, da lahko v kombinatu kupiš ne samo hrenovke ali klobase temveč tudi klij iz k-pit, kostno moko krmilo in umetno gnojilo, beljako vine in druge izdelke potrebne v industriji in poljedelstvu. V delavnice teče neprestano mrzla in topla voda ter para po 180 km

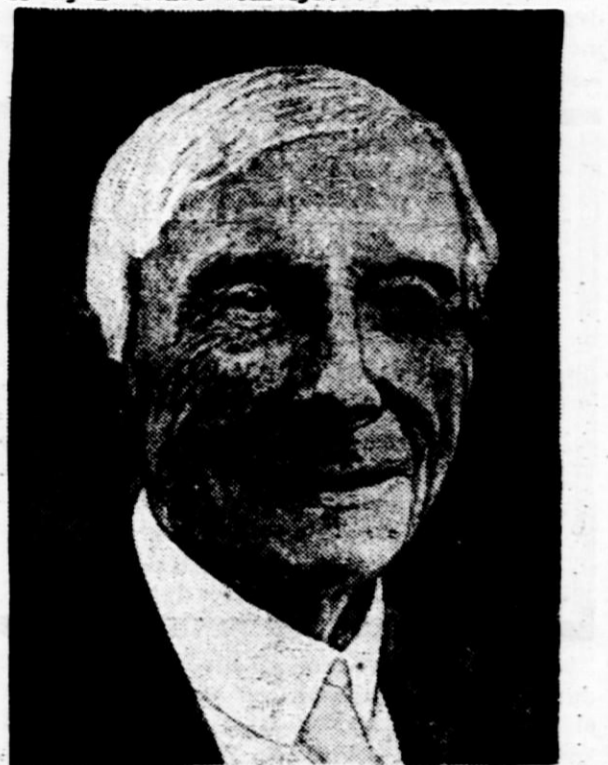
dolgih cevoh tako, ta vlada tu vzorna čistota. Poleg tega ima vsaka delavnica svoj poseben znanstveni laboratorij, kjer morajo najprej analizirati sirovino v fizično-kemičnem in bakteriološkem pogledu. Snaga in znanstveno vodstvo dela jamčita za dobro kakovost izdelkov.

Promet leningrajske klavnice je ogronen. Vsak dan gre iz nje do 300 ton mesa, 120 ton sala in 35 ton klobas ali hrenovk. In ker so v Rusiji nedavno odpravili tudi mesne karte ter je država maksimirala cene mesa, ki so se znižale za 40 %, se bo promet v klavnici še povečal. Tudi če čistota v klavnici ni tako vzorna, kakor jo opisuje svojetski listi, eno je gotovo, da se namreč sovjetska klavnica razlikuje od one v Chicagu v tem, da za delavce riki ne bo pomenila grozne Sinclairove „Džungle“.

Petrolej — svetovna velesila

Ves tehnični razvoj naše dobe stoni večinoma na pogonskih snoveh, ki se pridobivajo iz petroleja

Zdaj, ko je zopet začela na obzorju sveta krvava zarja nove vojne in ko se obratuje oči vsega sveta na Abesinijo, zdaj, ko se velesile neprestano pogajajo, se je povečalo tudi zanimanje za eno najmočnejših velesil, za petrolej. Kako tudi ne, saj je vendar petrolej tesno združen z vsako vojno ali bolje rečeno z modernim načinom vojevanja. Kdo bi bil štutil, ko je bil navrtan prvi petrolejski vrelc v Severni Ameriki leta 1859, da bo vplivala ta umazana, mastna tekočina čez nekaj desetletij celo na svetovno politiko, da bo izpremenjala celo njene stare temelje?

Takrat se je zavel za reklamo petroleja na ves moč Rockefeller; takoj je preplaval Azijo s petrolejskimi in petrolejem, s svojimi učinkovitimi reklamnimi članki, s katerimi je močno vplival na človeško dušo, posebno pa na ljubezen staršev do otrok. Znel je namreč staršem lepo pojaniti, da bodo njihovi sinovi dosegli svoj veliki cilj, da postanejo inženjari, če bodo študirali ob petrolejku. Takrat se je res pokazalo, da je dobra reklama, dobro premišljeno oglaševanje najučinkovitejšo sredstvo v trgovskem življenju. A v reklami je bil Rockefeller močnejši svojega časa. Proučil je vedno najprej razmere in ali one držale in kraja, značilni ljudi, in ko je slednji spoznal, kaj bi najbolje učinkovalo, je preplaval tjak s svojimi reklamnimi članki in oglašil. Uspeh je bil velik, niti sam Rockefeller ni pričakoval tako velikega.

Po prejšnji slabi razsvetljavi človeških bivalšč je bila petrolejka pravo dušo, bila je luč moderne civilizacije in nihče bi lakrat ne bil verjel, da bo njena slava kdaj zatonila. Toda vse na svetu je minljivo in tako se je morala umakniti tudi petrolejka. Plinski in električni razsvetljivci. Toda vsi imajo tudi zelo svojo dobro stran. Umik petrolejki ni bil poraz petroleja samega, temveč tudi zmaga, ki ga je pozvedila na drugem polju do svetovne velesile.

Vse tehnični razvoji naše dobe loni večinoma na pogonskih snoveh, ki se pridobivajo iz petroleja. Brez njega bi ne bilo benicina, brez benicina bi ne imeli avtomobilov, ne letal, ne moderne vrvenja. A kolikoga pomena so avtomobili in letala v vojni, ni treba še posebej omenjati. Moderne vojne brez petroleja si ne moremo misliti. Zato je petrolej zdaj odločujoči činitelj tudi v

svetovni politiki. Zanimanje za petrolej se je po povečalo v neslutnem obsegu ne samo iz vojnih potreb, temveč tudi iz industrijskih in gospodarskih. Če bi ne bilo petroleja, bi ne imeli olja za mazanje strojev vseh vrst. Saj moramo še kolosa navadnega voza mazati z oljem in če se ozremo naokrog, bomo videli, kje vse je olje kot mazilo potrebno. Rabimo ga tudi doma za mazanje živalskih strojev, težavje v vrstih, da ne škriljejo, ključavnice, da ne zarjavijo. Imamo sicer tudi rastlinsko olje, toda to bi bilo za strojno porabo predrago in najbrž bi ga bilo tudi premalo za ves svet.

Največ petroleja je v severni Ameriki, Rusiji in Rumuniji. Ameriški trg obvlada Rockefellerjeva družba „Standard Oil Company“, angleško-holandski trg. Rigar petrolejski vrelci so v Perziji, Mazonotamiji in Holandski Indiji, obvladajo koncerni „Shell“, združene angleške družbe „Royal-Dutch“. V Rusiji so petrolejski vrelci v rokah sovjetske vlade. V Evropi so najbogatejši petrolejski vrelci v Rumuniji. Sedež petrolejske moči v Evropi je Konstanca, namreč pristarišče tega mesta na Črnem morju.

Petrolejska svetovna velesila brani svoje postojanke z obsežno tehnično organizacijo. Če hočemo dobiti iz zemlje prvo kapljo petroleja, moramo imeti ogromne vrtnalne stroje. Stroji in zopet stroji delajo povod, razmeroma zelo malo je za zaposlenih v petrolejski industriji ljudi. Petrolejska ozemlja so svet zase, ločena so in zaprti. Pa ne samo to, strogo zastraženi so celo najbolj oddaljeni deli petrolejskih pristarišč. Vse je strogo ločeno od zunanjega sveta in dobro zastraženo. Bogastvo vrelcev neprestano preizkušajo stroji, ki vse avtomatično zabrežijo. Strogo so zastraženi tudi novi vrelci, ki jih šele navrtajo.

Iz Trbovelj

Odpiranje in zapiranje prodajaln sadja in zelenjave. Glede na razne pritožbe o odpiranju in zapiranju prodajaln presnega sadja in zelenjave, opozarja uprava občine na tozadevne predpise, ki določajo: Prodajalne presnega sadja in zelenjave, prodajalne mleka in mlečnih izdelkov, prodajalne kruha in peciva ter prodajalne medicinskih izdelkov smejo biti odprte vse leto od 6. do 20. ure ter večja za obratovalni čas tudi za dostavljanje blaga po hišah. Odprte smejo biti ob nedeljah dopolne, to je od 6. do 12. ure obratovalnice z življenjskimi potrebščinami, one pa, ki prodajajo tudi drugo blago, morajo biti zaprte. Ves dan pa morajo biti zaprte: Na rojstni dan Nj. Vel. Kralja (6. septembra), Na dan zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev (1. decembra); V času med slovesno službo božjo, a največ dve uri: Na Vidov dan (28. junija), Na dan slovenskih apostolov Sv. Cirila in Metoda (6. julija), Ves dan morajo biti prodajalne zaprte: Na novega leta dan (1. januarja), Na dan sv. Treh kraljev (6. januarja), Na Pelovo, Na dan Vseh svetnikov (1. novembra) in na božični dan (25. decembra). Popoldne zaprte pa morajo biti na praznik Sv. Jožefa (19. marca), Na drugi binškonocni dan, na praznik Vnebohoda, na drugi binškonocni dan, na sv. Petra in Pavla (29. junija), na praznik Mar. Vnebovzvetja (15. avgusta), na praznik Mar brez. spočetja (8. decembra) in na drugi božični dan. Uprava občine opozar-

ja vse prizadete, da se v izozib kazenskim posledicam točno ravna po predpisih cilirane oblastne uredbe.

— Nedeljski sport. V nedeljo popoldne sta se spoprijela v prvenstvenem tekmo vanju DASK in SK. Retje. Tekme je končala z zmago Daska v razmerju 2 : 0. Moštvo SK Retja je v začetku zaigralo nepričakovano lepo igro, vendar pa ni bilo kos situaciji, zlasti ker je vse preveč kombiniralo in pri tem pri najlepših pozicijah pozabljalo streljati na gol Retja je torej manjkalo borbenosti in to je povzročilo njegov poraz. — Kar pa je padlo strelcov proti голу nasprotnika, pa so postali plen izbornega vratarja Daska. Proti koncu igre pa so nekateri igralci Retja dočela odvodnili. Sodnik g. Cimperman je bil sicer dober, vendar je pa prvi gol padel iz oštnege ofsajda. Publika, ki je bilo mnogo, je bila še dokaj disciplinirana. — V predtekmi pa je porazila rezerva SK Retja rezervo Daska z rezultatom 3 : 0. — Prihodnjo nedeljo dopoldne bo na igrišču SK Trbovlje poljska tekma med SK Svoboda iz Zagorja in trboveljskim Daskom. — Popoldne bo pa na istem igrišču prvenstvena tekma med SK Trbovljem in SK Retjem. SK Amater bo pa odigral v Zagorju prijateljsko tekmo z SK Zagorjem.

— Občinska seja. V ponedeljek, 4. novembra ob 16. uri bo v občinski posvetovalnici seja trboveljskega občinskega odbora. Na dnevnem redu bo skidepanje o zdajšnjih računih za l. 1934/35 in o lovni, razpravljajo pa se bo tudi o ugovoru Bat'e in Elektrarne Fale radi občinske trošarine, razen tega pa se bo sklepalo tudi o pravilniku o občinski trošarini.

— Proti svinjski kugi. Kar se je v zadnjem času razširila svinjska kuga po nekaterih občinah v turkašnjem ozračju, opozarja sresko načelstvo v Laškem svinje rejce, da upoštevajo sledeča navodila in predpise da ne bi vnesli kuge v svoje hleve, oziroma iste iznesli v okolnišče hleve: 1. Predvsem naj ne kupujejo mesa v sili oziroma sploh zaklanih prašicv na kmetih. Nekateri svinjereji, zlasti rudarji, ko zapazijo, da prašič ni ta prave, zakoljejo istega in meso deloma porabiijo za sebe, deloma ga skrivaj razprodajo, oziroma razdelijo kot kolone med sosede, sorodnike in znance. Z odpadki ozirom pomijami tega mesa se potem okuži zdrave prašice v neokuženih hlevih. Svinjereji naj se zavedajo, da je to najpogostejši in najnevarnejši način okuževanja, katerega se prav lahko ubranijo s tem, da ne kupujejo takega mesa. — 2. Za čas trajanja kuge naj gospodinjke sploh ne krmijo svinj s pomijami od kakršnegakoli mesa. Zlasti naj se varujejo pomij iz javnih kuhinj (gostiln), dalje različnih mesnih odpadkov, itd. Izogibljajo naj se hlevov, kjer so svinje bolne. 3. V slučaju obolenja naj se strogo držijo navodil za razkužbo svinjalkov. 4. Proti vsem ki bi ravnali proti predpisom, a zlasti proti onim, ki bi namenoma širili bolezen, se bo postopalo najstrožje po zakonu o zatiranju živalskih kužnih bolezni.

— Prihajajo in pohišto povratnikov iz tužine. V zadnjem času izhajajo razne države vedno več naših državljanov, ki so pred leti odšli iz naših krajev v prepiranju, da si bodo v tujni lahke priložnosti večji kos kruha. Toda tužina, ki našemu narodu ni naklonjena, jih sedaj izžene in izmučene vrača nam brez sredstev, da jih oskrbimo. Mnogi teh revežev se per... — niti ne informirajo, kako je pri nas urejeno radi transparentnih stroškov za pohišto odtosno prihajajo, marveč pošljejo svoje pohišto bodisi na prepi ali pa pripeljejo kar s seboj, ne da bi preje skrbeli za poravnavo tovarnine. In tako se dogaja, da ostanejo radi neplačane tovarnine pošiljke bodisi v Aachen, Področici ali na raznih drugih železnih postajah. V takih primerih narasča dnevna ležarina tako visoko, da zapade blago v obščno škodo izseljenjanskih povratnikov. Radi tega opozarjajo oblasti svoje onih izseljencev, ki bi se morali v kratkem vrtni bodisi iz Francije, Holandije, Belgije, Nemčije ali drugih držav, da jih obveste, da v Jugoslaviji tudi za izseljenjske reparitirance ni prostega prevoza in da se po jugoslovenskih železnih predpisih pod nobenim posejmom ne sme lastniku prej izročiti pošiljko, dokler ni plačana tovarnina. Zato si naj izseljenjci preskrbe sredstva za prevozne stroške (tovornino) vedno prej, predno odpremo pohišto ali prihajajo v domovino.

Lion Feuchtwanger: 68

Žid Süs

Roman

Magdalena Sibyla je odložila krinko. Süs torej hoče imeti boj, menda misli, da je že pozabila, začeti hoče zopet tam, kjer je bil prenehal predno jo je ta kramarski vrazji žid prodal vojvodi. Planila je pokonci, tako da ji je padel kitajski pišč, vojvodov dar, iz naročja na tla in začel srdito lajati. Njene zareče oči so premerile Süsa od pete do glave. Nič nikar naj se ne skriva za te fraze. Saj sam dobro ve, za kaj gre, koliko zla ji je prizadejal.

— Vi ste krivi vsega! — je kriknila in kri ji je udarila v obraz.

Süus je videl bujna nedrija, gladek vrat in grlo, kako se dvigajo in padajo. Imel jo je tam, kjer je hotel imeti. Nikar naj se ne podcenjuje, je menil s svojim prilizjenjem, nežnim, darčnim glasom. Sams je razvela kri Njegove Svetosti. Njegova pomoč sploh ni bila potrebna. Recimo pa, da je on res kriv tega — in tu se je ozri na kaj z drznim poglavitim nasmehom — kaj ji je pa storil hudega? Govorila vendar ne bo sta po slovarju meščanske morale, tem

več stvarno kakor človeka gosposkega sveta.

Globoko je dihal, delala je hitrejšje kretanje, nego ji je dovoljevala svečana, razkošna obleka. Oglašila se je njena prirojena vročekrvnost. Kaj ji je storil? Ta hinavec, ta podli žid! V prevaro in razočaranje je izpremenil vse njene besede, vsa njena dejanja. Zadušil je v nji živega duha božjega.

To pa ni bilo tisto, kar je hotela povedati Zakaj je torej lagala, zakaj mu ni vrgla naravnost v obraz njegove podle igre s čustvom in vse njegove podlosti? Zakaj za boga je lagala?

Toda Süus je bil tudi že opazil neresničnost njenih besed. To so samo ovinksi si je mislil samoprevara. Svetopi-semki kolegiji v Hirsau, duh božji, privedi in sanje, vse to je samo hinavščina in zavijanje, dostojno slabi ev in bolnih ljudi, moža brez diha in stegen in grde žene. Premeril je od nog do glave z drznim preiskujočim in ocenjujočim pogledom.

— Kdor je tako levo rješčen, kakor vi, je vzklknil, — kdor ima vaše oči, gospodična, in vaše lase, čeprav jih skrivate, ta ne potrebuje boga. Rolite same iskrena in ne lažite sama sebi. Svetost je bila pretveva, dokler ste čakali

Branila se je, odbijala je njegove udarce. — Mogli ste mi ukrasti, kar sem imela, — je dejala, — toda vaš satanski umetnosti se ne bo posrečilo oskrnuti še to Govorite! Pokazite se v vsej svoji nizkotni razuzdanosti in nesramnosti. Ne bo se vam posrečilo ponizati svojega boga na gole sanje prismuknjene žene, koprneče po možu. Spomnila se je bogatih ur, ki jih je preživela nad Swedenborgom, pristo-dušnih, žarečih obrazov svojih tovarišev v verski občini, zamislila se je v ozračje globoke vere, obdajajoče slepo svetnico, bila je za trenutek zopet prosta in brez dvomov kakor prej, njen bog je bil živec. Čeprav bi me zaničeval — je vzklknila in žid se je zgrogil nad verskim fanatizmom v njenem glasu — bog živi! In še enkrat je vzklknila: — Bog živi! In bog je resnično vstal od mrtvih.

Ah, toda samo za trenutek. Žid je molčal, naslajal se je nad njeno gorečnostjo in vneom. Potem je pa vse izbrisal s svojo gladko roko.

— Če je tako, — je dejal neprisiljeno, — zakaj ste pa takrat zbežali pred menoj v gozdu pri Hirsau? Zakaj vam ni pomagal bog proti vojvodi? Ne verujem posebno, verujem pa to, da nihče ne more imeti oblasti nad žensko, polno

duha božjega

In dočim je v njenem obrazu ugašal ogenj, dočim je sama topo zrla za svojim izginjajočim bogom, je pristopil k nji in ji povedal to, česar se je tako bala, povedal ji je to dobrodušno, z najnežnejšim glasom, kar ga je mogel spraviti iz sebe:

— Povem vam zakaj ste takrat v gozdu zbežali pred menoj. Zato, ker ste me ljubili. In vse, kar ste od takrat počeli in čutili, mrznja, obup, hrepenenje po osveti, malodušnost in tesnoba, vse to ste delali in okušali iz ljubezni do mene. In še to vam povem. Tudi jaz nisem imel od tistega trenutka niti dneva, da bi ne videl v duhu vašega obraza.

Magdalena Sibyla je mislila, da se bo zgredila, čim izgovori Süs to besedo. Zdaj ji je odkril vse, nazval je njeno sveto vneom in hrepenenje priversti satana k bogu z njenim pravim, malenkostnim in mešanik imenom Zares, vse se je dalo tako lahko stisniti v to preprosto, neumno formulo: Bila je samo prismuknjeno švabsko kmrčko kdekle, ki se je zagledalo v prvega kavalerija, ki ga je slučajno srečalo, vse nje no prebujanje in milost božja je bila čisto navadna ženska nečimurnost. Toda čudno, ona se ni zgredila, ko ji je

povedal to v obraz Nasprotno, ponosno se je vzravnala, stopila predenj in našla v sebi dovolj poguma, da mu je odgovorila srdito:

— Da, morda je maskirala svoje čustvo, toda on je zagrešil najpogostejše najostudnejše in najgusnejše židovsko dejanje, kakršnega je sposoben človek — prodal je svoje čustvo.

Süus je polizal z njenih besed samo med, po katerem je hrepenela njegova častihlepnost. Zdaj je videl z nasičenim ponosom, kako jo je prevzela ljubezen do njega. In hotel je, da bi si ji zopet vrnilo zaupanje, da bi se ji mogel pokazati v še večjem sijaju. S spretno sofistiko — na to je bil že dolgo pripravljen, — se je postavil pred njo z razlogom, ki mu jo je moral pridobiti. Prazil ji je ga zelo prikupno in sprtno. Da, on ve, da bi si bil takrat lahko priboril njeno srce, da bi ga bila rada sprejela. Toda on ni prijatelj tako lahkih sredstev. Napraviti vtis na švabsko kmrčko deklo s svojo močjo in sijajem, to se mu je zdela prelahka zmaga. Zato se mu je zdela kakor prst usode, ko je po nji zahrepenel vojvoda. Zdal je okusila moč, zdaj sta si povsem enake in on se bori s častnim orožjem. In veselilo ga je, kako spretno in modro je obrnil zadevo v svoj prid.